

Bruselj, 19. maj 2015
(OR. en)

8975/15

RECH 142
COMPET 229
MI 320
TELECOM 120

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	8409/15 RECH 102 COMPET 173 MI 277 TELECOM 100
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o načrtu za evropski raziskovalni prostor 2015–2020 – sprejetje

1. Svet je v sklepih iz februarja 2014 o poročilu Komisije o napredku Evropskega raziskovalnega prostora (ERP) 2013¹ pozval „države članice, naj v tesnem sodelovanju s Komisijo ter ob upoštevanju mnenja Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije ter prek tega odbora do sredine leta 2015 pripravijo načrt za ERP na evropski ravni, [...] s čimer bi izpolnili namen spodbujanja in krepitve prizadevanj držav članic.“

¹ Dok. 6945/14.

2. Kot odziv na to zahtevo je bil pripravljen načrt za ERP, in sicer v posvetovanju z Odborom za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC), skupinami, povezanimi z ERP, in večino organizacij, ki sestavljajo platformo deležnikov ERP. Odbor ERAC je svoje mnenje sprejel na zasedanju 16. in 17. aprila v Rigi². Načrt za ERP je živ dokument, katerega namen je opredeliti omejeno število ključnih prednostnih nalog za izvajanje, ki naj bi najbolj vplivale na znanost ter raziskovalne in inovacijske sisteme v Evropi.
3. Predsedstvo je na podlagi načrta za ERP predlagalo osnutek sklepov Sveta, o katerem je Delovna skupina za raziskave razpravljala na sejah marca in aprila 2015 ter o njem dosegla široko soglasje.
4. Odbor stalnih predstavnikov je na seji 13. maja 2015 potrdil doseženo široko soglasje. Delegacija UK je zaradi nedavnih državnih volitev vložila splošni preučitveni pridržek glede dokončne različice besedila.
5. Svet za konkurenčnost naj tako na zasedanju 28. in 29. maja 2015 sprejme zadevne sklepe.

² Dok. 1208/15.

Osnutek sklepov Sveta o načrtu za evropski raziskovalni prostor 2015–2020

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- Sklepe Evropskega sveta z dne 24. in 25. oktobra 2013³, v katerih je poudarjeno, da je treba pospešiti strukturne reforme nacionalnih sistemov in na podlagi zanesljivih podatkov iz držav članic okrepiti spremljanje napredka, da bi do konca leta 2014 vzpostavili evropski raziskovalni prostor;
- Sklepe z dne 21. februarja 2014 o poročilu Komisije o napredku evropskega raziskovalnega prostora 2013 (ERP)⁴, v katerih Svet priznava, da je bil dosežen napredek pri uresničevanju ERP, in poziva, naj se do sredine leta 2015 pripravi načrt za ERP;
- Sklepe z dne 5. decembra 2014 o poročilu o napredku evropskega raziskovalnega prostora za leto 2014⁵, v katerih Svet ugotavlja, da je bil dosežen napredek pri vzpostavljanju ERP, Komisijo, države članice in deležnike na področju raziskav spodbuja k nadaljnjim prizadevanjem za vzpostavitev v celoti delujočega ERP ter ponovno izraža podporo pripravi načrta za ERP na evropski ravni do sredine leta 2015 –

³ Dok. EUCO 169/13.

⁴ Dok. 6945/14.

⁵ Dok. 16599/14.

1. POUDARJA, da je ERP eden od temeljev vodilne pobude Unija inovacij in bistveni element strategije Evropa 2020, osredotočen je na karseda učinkovit izkoristek potenciala evropskih raziskovalnih sistemov, spodbujanje inovacij, krepitev znanstvenih in tehnoloških baz držav članic ter njihove konkurenčnosti in zmogljivosti za reševanje velikih družbenih izzivov, zato PONOVRNO POTRJUJE svojo zavezo oblikovanju popolnoma delujočega ERP.
2. PONOVRNO POTRJUJE prednostne naloge ERP, kakor so bile opredeljene v sporočilu o okrepljenem partnerstvu za odličnost in rast v evropskem raziskovalnem prostoru iz leta 2012 in potrjene v sklepih Sveta⁶, vključno z mednarodno razsežnostjo ERP, ter PRIZNAVA začetek nove faze pri nadaljnjem razvijanju ERP. Na podlagi izkušenj obstoječega partnerstva ERP bi morale države članice, Komisija in zainteresirane organizacije zdaj z usklajenimi prizadevanji na nacionalni ravni in ravni EU zagotoviti popolnoma delujoč ERP, pri tem pa redno pregledovati in po potrebi posodablјati prednostne naloge ERP.
3. PODPIRA načrt za ERP 2015–2020, ki ga je sprejel Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije (odbor ERAC)⁷. V zvezi s tem PRIZNAVA pomen dela, ki so ga opravile države članice in odbor ERAC v tesnem sodelovanju s Komisijo ter v posvetovanju z drugimi skupinami, povezanimi z ERP, in platformo deležnikov ERP.
4. STRINJA SE s pristopom odbora ERAC, da je namen načrta za ERP opredeliti omejeno število glavnih prednostnih ukrepov za izvajanje prednostnih nalog ERP, ki bodo najbolj vplivale na evropske raziskave in inovacije, hkrati pa se popolnoma zaveda, da imajo nacionalni raziskovalni in inovacijski sistemi po vsej Evropi različne značilnosti in posebnosti in da se države članice same odločijo za pristop, ki je za njihove sisteme najustreznejši.

⁶ Dok. 17649/12.

⁷ Dok. 1208/15.

5. POUDARJA pomen izvajanja načrta za ERP na nacionalni ravni in ravni EU, države članice in Komisijo pa POZIVA, naj izvajajo načrt za ERP z ustreznimi ukrepi, predvidenimi v njihovih akcijskih načrtih ali strategijah. POZIVA k učinkoviti uporabi mehanizma za pomoč politikam pri teh prizadevanjih.
6. Odbor ERAC POZIVA, naj do konca leta 2015 predlaga nabor ključnih kazalnikov, po potrebi pa tudi kvalitativnih metod za spremljanje izvajanja načrta za ERP. POUDARJA, da bi moralo spremljanje načrta za ERP potekati v okviru spremljanja napredka v zvezi z ERP; Komisijo POZIVA, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami preuči, ali bi lahko bilo spremljanje načrta za ERP vključeno v poročilo o napredku ERP za leto 2016 in v prihodnje priprave poročil o napredku ERP, pri čemer pa se je treba izogniti ustvarjanju nepotrebnega upravnega bremena.
7. UGOTAVLJA, da bi bilo treba načrt za ERP umestiti v širši strateški okvir evropskega načrta rasti, vključno s strategijo za enotni digitalni trg in vodilno pobudo Unija inovacij. UGOTAVLJA, da so si države članice močno prizadevale za obravnavo prednostnih nalog ERP v okviru evropskega semestra. Ustrezne dejavnosti oziroma ukrepi ERP bi morali biti vključeni v nacionalne programe reform. Države članice in Komisijo POZIVA, naj si prizadevajo za večjo usklajenost in dopolnjevanje ukrepov ERP, vključno z ukrepi za spodbujanje kakovosti in odličnosti evropskih raziskav in inovacij ter ukrepi za spodbujanje inovacij in rasti, pri tem pa naj upoštevajo, da je treba zmanjšati razkorak na področju raziskav in inovacij v državah članicah in regijah.

8. Odbor ERAC POZIVA, naj v tesnem sodelovanju ter po potrebi ob ustreznem prispevku pristojnih organov, zlasti Skupine za skupno načrtovanje programov (skupina GPC), in strateške sestave programskega odbora programa Obzorje 2020 oceni usklajenost skupnih pobud⁸, predvsem tistih, ki jih financira Evropska unija, pri tem pa naj se osredotoči na njihovo dodano vrednost za Evropo, izvedljivost, kritično maso, dopolnjevanje in učinek. V zvezi s tem POUDARJA, da bi bilo treba pri izvajanju programa Obzorje 2020 upoštevati nasvete odbora ERAC in drugih skupin, povezanih z ERP, glede določitve in oblikovanja strateških prednostnih nalog, pa tudi nasvete, pridobljene na podlagi ocene sedmega okvirnega programa.

V ZVEZI S PREDNOSTNIMI NALOGAMI NAČRTA ZA ERP:

9. POZIVA države članice in Komisijo, naj začnejo izvajati glavne prednostne ukrepe iz načrta za ERP:
- okrepitev ocenjevanja raziskovalnih in inovacijskih politik ter prizadevanja za zagotavljanje dopolnjevanja med instrumenti na ravni EU in nacionalni ravni in za njihovo racionalizacijo;
 - boljša uskladitev v okviru skupnega načrtovanja programov in s tem povezanih pobud ter med njimi (npr. pobude za skupno načrtovanje programov) in pospešitev njihovega izvajanja;
 - optimalni izkoristek javnih naložb v raziskovalne infrastrukture z določitvijo nacionalnih prednostnih nalog, ki so skladne s prednostnimi nalogami in merili Evropskega strateškega foruma za raziskovalne infrastrukture (ESFRI), pri čemer se v celoti upošteva dolgoročna vzdržnost;

⁸ Na primer pobude za skupno načrtovanje programov, pobude na podlagi členov 185 in 187 PDEU, pogodbeno javno-zasebna partnerstva, evropske tehnološke platforme, evropska partnerstva za inovacije, skupnosti znanja in inovacij EIT, ERA-NET in grozdi EUREKA, evropski skupni programi in okvirni partnerski sporazumi.

- uporaba odprtih in preglednih praks zaposlovanja na raziskovalna mesta ob upoštevanju dosežkov;
- prenašanje nacionalne zakonodaje o enakosti spolov v učinkovite ukrepe za odpravo neuravnotežene zastopanosti spolov v raziskovalnih ustanovah in organih odločanja ter večje upoštevanje načela enakosti spolov v politikah, programih in projektih na področju raziskav in razvoja;
- dosledno izvajanje politik za prenos znanja na nacionalni ravni za čim bolj optimalno razširjanje, uporabo in izkoriščanje znanstvenih rezultatov. Raziskovalne organizacije in organizacije za financiranje raziskav bi morale zagotoviti, da bi prenos znanja postal običajna dejavnost, tako da ga vključijo v svoje vsakodnevno delo;
- spodbujanje prostega dostopa do znanstvenih objav;
- razvijanje in izvajanje ustreznih skupnih strateških pristopov in ukrepov za mednarodno sodelovanje na področju znanosti, tehnologije in inovacij na podlagi nacionalnih prednostnih nalog držav članic,

z ustreznimi ukrepi v okviru akcijskih načrtov ali strategij, in sicer do sredine leta 2016.

TOČKE ZA MOREBITNO PRIHODNJO OBRAVNAVO

10. OPOZARJA NA:

- potrebo po zagotavljanju čim večje kakovosti, učinkovitosti in učinka nacionalnih odhodkov za raziskave in inovacije;
- potrebo po dodatni okrepitvi skupnega načrtovanja programov: V tem okviru POUDARJA, da je za nadnacionalno sodelovanje potreben ponovni zagon, zato POZIVA države članice in Komisijo, naj bolje izkoristijo instrumente za usklajevanje in razvijejo večje sinergije s programi financiranja na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni. POZIVA države članice, naj bolje uskladijo pravila in postopke izvajanja v okviru skupnega načrtovanja programov in s tem povezanih pobud ter med njimi, da bi spodbudile sodelovanje in se izognile nepotrebnemu upravnemu bremenu;
- potrebo po okrepitvi prizadevanj na področju raziskovalne infrastrukture, vključno z e-infrastrukturo, ter POUDARJA, da bi bilo treba v ta namen spodbujati uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, kjer je to mogoče;
- vlogo človeškega kapitala pri doseganju napredka ERP in potrebo po okrepitvi celovitih strategij na področju človeških virov, vključno z mobilnostjo raziskovalcev, med drugim tudi iz držav zunaj EU ter iz zasebnega sektorja in v njega, ter s krepitvijo položaja mladih raziskovalcev z zagotavljanjem privlačnih poklicnih poti;
- nove digitalne priložnosti in izzive na področju raziskav, zlasti na znatno povečanje raziskovalnih podatkov, ter POZIVA države članice in Komisijo k usklajenemu ukrepanju na področju digitalne razsežnosti ERP;

- potrebo po okrepitvi vloge EU na svetovni ravni, pri čemer je treba izhajati iz obstoječih primerov uspešnega dvostranskega in večstranskega sodelovanja. Zato POZIVA države članice, naj razmislijo o večletnih načrtih za mednarodno sodelovanje med mednarodnimi partnerskimi državami in regijami ter EU, pri čemer je treba upoštevati možne sinergije in dodano vrednost usklajevanja in sodelovanja med državami članicami ter izbrati optimalno raven dvostranskega, večstranskega in evropskega sodelovanja z mednarodnimi partnerskimi državami in regijami.
11. POUDARJA, da bi moral načrt za ERP 2015–2020 upoštevati morebitno spreminjanje prednostnih področij in ukrepov, zato POZIVA odbor ERAC, naj ga v sodelovanju z drugimi skupinami, povezanimi z ERP, pregleda v okviru poročanja o napredku ERP. V zvezi s tem POUDARJA, da je pomembno zagotoviti učinkovito in uspešno upravljavsko in svetovalno strukturo ERP za boljšo usklajenost in spremljanje ERP.
-